

Prof. Dr. Corneliu Ioan BUCUR

Raluca Ioana ANDREI

Abecedar
și
Dicționar Etimologic

*Păunaș, vesel pornește,
Abecedarul nășfoiește,
Desenează și ghicește,
La cuvinte noi, oprește.*

*El te ajută să știi carte,
Să-nveți să mergi departe.
Și oricât va fi de greu
Păunaș, cu tine-i mereu.*

Și Păunașu pornește...

Abecedarul și Dicționarul Etimologic se adresează copiilor cu vârsta cuprinsă între 6-12 ani, cadrelor didactice și părinților.

ÎNDRUMĂRI PENTRU FOLOSIREA ABECEDARULUI:

Descrierea explicativă a culorilor

Culoarea utilizată pentru a descrie cuvintele ale căror origine provine din:

limba latină: ex.: *astru* (lat. *astrum*, -i)

limba germană: ex.: *turn* (germ. *turn*)

limbi slave (bulgară, slovacă, rusă, ucraineană, sârbă, croată):

ex.: *ocol* (bg. *okol*), *vreme* (sl. *vrémen*), *lan* (ucr. *lan*)

limba maghiară: ex.: *hotar* (mag. *hatar*)

limba greacă, neogreacă: ex.: *nufăr* (ngr. *nufaro*)

limba franceză: ex.: *laș* (fr. *lache*)

limba romani (romanes): ex.: *rrom* (rom. *rom*, -om)

limba italiană: ex.: *barcă* (it. *barca*)

limba turcă: ex.: *dud* (tc. *dut*)

etimologie necunoscută: ex.: *fulg* (etimologie necunoscută)

tracic: ex.: *cătun* (tracic)

cuvinte autohtone: ex.: *vatră*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BUCUR, CORNELIU

Abecedar și dicționar etimologic / prof. dr. Corneliu Bucur,
Raluca Andrei. - Sibiu : Astra Museum, 2007
ISBN 978-973-8993-12-9

I. Andrei, Raluca

373.3:811.135.1'373.6

6. Obiecte Produse / Recipiente

citește cu Păunaș

ață (lat. *acia*, -ae)

baltag (tc. *balta*)

băț (etimologie necunoscută)

blid (sl. *blindu*)

boț (rus. *boț*)

bute (lat. *buttis*, -is)

cadă (lat. *cadus*, -i)

caier (lat. *caiulus*)

cană (bg. *kana*)

căuc (lat. *caucus*)

cep (lat. *cippus*, -i)

cheie (lat. *clavis*, -is)

ciur (lat. *cribrum*, -i)

coș (sl. *koš*)

cui (lat. *cuneus*, -i)

cupă (mag. *kupa*)

cuțit (probabil lat. *cuteus*)

doagă (lat. *doga*)

dop (germ. *dop*)

ajută-l pe Păunaș să învețe cuvinte noi

<i>baltag</i>	- topor cu coadă lungă, întrebuințat și ca armă
<i>bute</i>	- butoi folosit pentru păstrarea diferitelor lichide (vin)
<i>cep</i>	- dop de lemn
<i>ciur</i>	- sită, unealtă de cernut
<i>doagă</i>	- bucată de lemn (puțin încovoiată) care formează corpul butoiului

Obiecte Produse / Recipiente

citește cu Păunaș

fașă (lat. fascia, -ae)

fir (lat. filum)

funie (lat. funis, -is)

inel (lat. anellus, -i)

iță (lat. licium, -ii)

lampă (germ. lampe)

lanț (bg. lanec)

pânză (etimologie necunoscută)

oală (lat. olla, ae)

obadă (sl. obedu)

ulcior

pătură (lat. pittula)

tavă (tc. tava)

tâlv (etimologie necunoscută)

toc (mag. tok)

țol (ngr. tsóli; tsúli)

ulcea (lat. olicella < olla, -ae)

vas (lat. vasum, -i)

za (mag. zava)

zar (mag. zar)

ajută-l pe Păunaș să învețe cuvinte noi

iță

- dispozitiv la războiul de țesut

obadă

- partea circulară a unei roți de lemn

tâlv

- unealtă de forma unei pâlnii, cu o țeavă lungă și subțire, care se folosește la scoaterea vinului din butoi, realizată dintr-un soi de dovleac

țol

- țesătură groasă de lână, pătură

vas

tavă friptură

oală sarmale

10. Mijloace de transport

citește cu Păunaș

barcă (it. barca)

bici (sl. biči)

car (lat. carrus, -i)

cin (scr. cun)

coș (sl. koši)

desagă (bg. disagi)

frâu (lat. frenum, -i)

ham (mag. ham)

jug (lat. jugum, -i)

luntre (lat. linter, -tris)

sac (lat. saccus, -i)

sanie (bg. sani)

scară (lat. scala, -ae)

șa (lat. sella, -ae)

traistă

ș _

t _ _ _ _

c _ _

Completează
și ghicește

Umblu eu pe patru roate.
Fără roate nu se poate.
Și mă trage un căluț,
Di, căluțule drăguț!

Răspuns _____

ajută-l pe Păunaș să învețe cuvinte noi

<i>cin</i>	- barcă; luntre mică pescărească
<i>jug</i>	- dispozitiv de lemn, care se pune pe gâtul animalelor care trag carul
<i>luntre</i>	- barcă cu vâsle
<i>traistă</i>	- sac de dimensiuni mici, din pânză groasă sau lână, prevăzută cu o baieră (sfoară)

Recunoaște materialele din imagine

obiect din

| _ _

găleată din

f _ _ _

cover din

| _ _ _

piețar din

b _ _ _ _

jucărie din

| _ _ _

patine din

| _ _ _